

Executarea bugetului raional pentru semestrul I al anului 2023

Stimați Consilieri, Onorată Asistență. Examinând activitatea instituțiilor bugetare ale Consiliului raional în semestrul I al anului 2023, constatăm următoarele: pe parcursul activității, au fost folosite toate pârghiile pentru realizarea obiectivelor generale:

- dirijarea metodologică a executării bugetare;
- respectarea disciplinei financiare în procesul de executare a bugetului raional;

- controlul gestionării finanțelor publice și utilizarea acestora conform destinației. În perioada de referință, în bugetul raional au fost acumulate venituri în sumă de 124.870 mil. lei ceea ce constituie 50,2 la sută față de planul precizat anual și cu 2,1 unități procentuale mai puțin față de anul precedent. Comparativ cu anul precedent, în perioada raportată, veniturile sunt executate cu 8,835 mil. lei mai mult. S-au majorat transferurile curente în sumă de 8,415 mil. lei, primite cu destinație specială și generală. Veniturile proprii sunt încasate cu 420,0 mii. lei mai mult față de anul precedent și formează 0,3% din total venituri. Analizând executarea veniturilor pe capitole și paragrafe (anexa nr.2), e necesar de menționat că acestea se divizează în:

I Resurse generale:

Impozitul pe venitul reținut din salariu este executat în sumă de 3,419 mil. lei sau 65,1 la sută față de planul precizat anual.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice declarat (la prezentarea declarației până la 30 aprilie) este executat în sumă de 139,8 mii lei, cu majorarea față de perioada precedentă cu 24,5 mii lei și 16,5 la sută, față de planul precizat în sumă de 120,0 mii lei.

Taxa pentru apă este executată la nivel de 36,7 la sută din planul anual în sumă de 850,0 mii lei și mai puțin față de anul precedent cu 146,9 mii lei.

Taxa pentru extragerea mineralelor utile este executată în sumă de 312,0 mii lei sau 36,7 la sută față de planul precizat anual în sumă de 850,0 mii lei, care a fost diminuată cu 50% conform politicii fiscale pentru anul 2023 și va fi defalcată în folosul APL de nivelul Întâi.

Taxa la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice, care este executată în sumă de 50,9 mii lei din planul precizat anual de 100,0 mii lei.

De la bugetul de stat s-au primit transferuri în sumă de 115,125 mil. lei cu ponderea în total venituri de 92,2 la sută. Aceste transferuri se clasifică în modul următor:

1. Transferuri curente cu destinație specială obținute în sumă de 94,081 mil. lei, care se divizează pe domenii de activitate pentru:

- învățământ – 87,537 mil. lei;
- asistența socială – 3,235 mil. lei;
- școala de sport – 3,309 mil. lei.

2. Transferuri curente primite cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor, care sunt valorificate în sumă de 169,9 mii lei din suma anuală de 16,005 mil. lei;

3. Transferuri cu destinație generală (de echilibrare), primite în sumă de 18,620 mil. lei, sau 50 la sută față de planul precizat anual;

4. Transferuri curente primite cu destinație specială, adresate păturilor social vulnerabile ale populației pentru achitarea serviciilor și acordarea ajutoarelor financiare unice, care au asumat 2,255 mil. lei din valoarea anuală de 8,444 mil. lei.

II Resurse colectate de instituții obținute de la:

- prestarea serviciilor cu plată în bugetul raional - s-au încasat 1,526 mil. lei, ceea ce constituie 69,3 la sută din planul precizat anual și mai mult față de anul precedent cu 16,4% :

- plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public este executată în bugetul raional la nivel de 85,9 la sută în sumă de 735,4 mii lei față de planul anual precizat și cu 41,1 la sută mai mult față de anul precedent.

Partea de cheltuieli este executată în sumă de 125,477 mil. lei (anexa nr.3) conform clasificăției funcționale, bugetare pe programe și subprograme constatăm următoarele:

1. Serviciul de stat cu destinație generală - s-a executat partea de cheltuieli la nivel de 37,2 la sută față de prevederile anuale și constituie 4,801 mil. lei, ponderea din total cheltuieli este de 3,8 la sută. Față de anul precedent se constată o majorare a acestor cheltuieli în sumă de 712,7 mii lei.

2. Pentru Apărarea națională s-au distribuit 45,9 mii lei din prevederile anuale de 128,9 mii lei.

3. Pentru Securitatea națională și ordinea publică au fost distribuite mijloace bugetare în sumă de 10,6 mii lei.

4. Pentru serviciile în domeniul economiei s-au efectuat cheltuieli în sumă de 1,3 mil. lei, cu ponderea de 1,3 la sută din total cheltuieli, cu nivelul executării de 6,4 la sută față de planul precizat anual în sumă de 20,311 mil. lei. Conform bugetării pe programe și subprograme acestea se divizează pe domenii de activitate, direcții și secții:

- politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei, s-au efectuat cheltuieli în sumă de 283,3 mii lei cu nivelul executării de 41,4 la sută față de planul precizat anual în sumă de 684,7 mii lei;

- politici și management în domeniul geodeziei, cartografiei și cadastrului – s-au executat cheltuielile în sumă de 111,0 mii lei cu nivelul executării de 35,5 la sută din suma anuală de 312,8 mii lei;

- politici și management în domeniul agriculturii – s-au distribuit mijloacele în sumă de 314,7 mii lei cu nivelul executării planului precizat anual de 43,1 la sută în sumă de 721,8 mii lei;

- politici și management în domeniul dezvoltării regionale și construcțiilor – s-au cheltuit 275,0 mii lei din 628,1 mii lei prevăzute pe an cu nivelul executării de 43,8 la sută;

- pentru dezvoltarea drumurilor s-au efectuat cheltuieli în sumă de 169,9 mii lei, planul anual fiind de 16,005 mil. lei. Sperăm că aceste prevederi vor fi valorificate până la finele anului.

5. Pentru IMSP Centrul de sănătate Rîșcani au fost precizate mijloace bugetare în sumă de 300,0 mii lei, cu nivelul executării de 149,6 mii lei. Ponderea cheltuielilor efectuate este la nivel de 0,1 la sută din total cheltuieli ale bugetului raional. Acestea sunt adresate pentru amestecuri lactate pentru copii cu vârsta până la un an și medicamente pentru bolnavi de diabet zaharat

6. În ramura „Cultura, arta, sport și acțiuni pentru tineret” - s-a executat partea de cheltuieli la nivel de 50,2 la sută din planul precizat anual și constituie 5,902 mil. lei, cu ponderea de 4,7 la sută din total cheltuieli în sumă de 11,763 mil. lei, inclusiv pentru:

- desfășurarea activității școlii de sport și a activităților sportive la nivel raional, s-au efectuat cheltuieli în sumă de 4,023 mil. lei din planul anual precizat de 7,234 mil. lei;

- s-au efectuat activități pentru tineret în sumă de 517,7 mii lei;

- dezvoltarea culturii la nivel raional – 672,3 mii lei;

- protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național – 299,2 mii lei;

- politici și management în domeniul culturii – 389,0 mii lei.

7. Ramura de învățământ are ponderea cea mai mare din total cheltuieli - 72,2 la sută din bugetul local de nivelul II. Pentru întreținerea instituțiilor de învățământ s-au executat cheltuieli în sumă de 90,621 mil. lei cu nivelul executării planului anual de 53,9 la sută. În raport cu anul precedent acestea s-au majorat în sumă de 11,340 mil. lei, datorită faptului că în Legea bugetului de stat pentru anul 2023 a fost majorată valoarea normativelor și sporul lunar în sumă de 1300 lei, În semestrul unu al anului curent s-au efectuat cheltuieli pentru:

• învățământul gimnazial – 40,784 mil. lei;

• învățământul liceal – 37,046 mil. lei;

• educația extrașcolară și susținerea elevilor dotați – 10,261 mil. lei;

• curriculum – 130,4 mii lei;

• servicii generale în educație -1,354 mil. lei;

• politici și management în domeniul educației – 1,045 mil. lei.

8. Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei și-a executat partea de cheltuieli în sumă de 22,670 mil. lei, cu nivelul executării de 48,5 la sută față de planul precizat anual în sumă de 46,700 mil. lei. În ramura de protecție socială ponderea cheltuielilor efectuate în semestrul I constituie 18,1 la sută din total cheltuieli ale bugetului local de nivelul II și anume:

• asistența socială a persoanelor cu necesități speciale – 13,140 mil. lei din suma precizată anuală de 27,532 mil. lei;

• protecția persoanelor în etate – 4,425 mil. lei, cu nivelul executării de 48,3 la sută din prevederile anuale;

• protecția familiei și a copilului a format cheltuieli în sumă de 3,243 mil. lei, cu nivelul executării de 49,1 la sută;

• protecția socială în cazuri excepționale – 521,8 mii. lei;

- politici și management în domeniul protecției sociale – 948,6 mii lei;
  - protecția social tinerilor specialiști – 386,9 mii lei.

Conform clasificății economice a cheltuielilor bugetului local de nivelul II, putem deduce următoarele concluzii:

- cheltuielile de personal sunt cele mai considerabile și formează 84,562 mil. lei, cu ponderea de 79,1% în total cheltuieli și sunt executate la nivel de 55,2 la sută din planul precizat anual în sumă de 179,850 mil. lei;

- pentru achitarea bunurilor procurate și a serviciilor acordate s-au executat cheltuieli bugetare în sumă de 10,084 mil. lei;

- s-au acordat prestații sociale în sumă de 7,454 mil. lei;

- alte cheltuieli curente efectuate în sumă de 1,342 mil. lei;

- subvenții acordate instituțiilor medico-sanitare publice, întreprinderilor municipale, asociațiilor obștești, au format suma de 150,0 mii lei;

- s-au majorat valorile clădirilor în sumă de 815,0 mii lei;

- s-au majorat valorile mașinilor și ale utilajelor în sumă de 316,9 mii lei;

- s-au majorat valorile uneltelor și ale sculelor, ale inventarului de producere și cel gospodăresc în suma de 68,7 mii lei;

- s-a procurat combustibil, carburanți și lubrifianți – 1,330 mil. lei;

- majorarea valorii produselor alimentare constituie 3,268 mil. lei;

- majorarea valorii materialelor pentru scopuri didactice și uz gospodăresc – 31,6 mii lei din 225,0 mii lei;

- procurarea materialelor de construcție și altor materiale – 156,1 mii lei și alte cheltuieli efectuate în sume neconsiderabile.

Soldul mijloacelor financiare în contul bugetului raional la situația din 01.01.2023 a însumat 8,641 mil. lei, care deja a fost repartizat în baza deciziilor Consiliului raional în sumă de 8,052 mil. lei. Suma soldului nerepartizat este de 589,0 mii lei. Conform deciziilor Consiliului raional s-au alocat mijloace bugetare din componenta raională a transferurilor categoriale pentru instituțiile de învățământ în sumă de 56,6 mii lei din suma totală de 6,362 mil. lei. Fondul de rezervă este distribuit în sumă de 447,9 mii lei din suma totală de 2,000 mil. lei, care a fost aprobată în bugetul local de nivelul II pentru anul 2023.

Mulțumesc pentru atenție.